

Parawbibi / poema

Category: Kitapcy, Poemalar, Sözler
написано kitapcy | 21 января, 2025
Parawbibi / poema PARAWBIBI

/Rowáyat-poema/

«Duşmanyň gahryndan gaçan,
Gara dagdan gapy açan,
Jennetiň törüne geçen,
Parawbibi, senden medet!»
(Zyýaratçylaryň dileg-dogalaryndan).

* * *

Müň ýyl mundan ozal bolan,
Gadym-gadym zaman eken.
Ýeke-täk Taňra sygynan,
İller-günler aman eken.

Köpetdagyň eteginde,
Oturypdyr küren oba,
Ho-ol, geçmişden habar berýär,
Köp gowgany gören oba.

Süri-süri mallarynyň,
Örüsü has giñän eken.
Bäş wagt namaz okanlaň,
Baş baýlygy iman eken.

Ana, şonda dünýä inen,
Parawbibi atly çaga,
Derman otlary çöpläpdir,
Çykyp sähra, düzə, daga.

Dürli melhem otlary ol,
Ýygnap toeba salar eken.
Hassalara gurbat berip,

Il alkyşyn alar eken.

Ýedi doganyň körpesi,
Parawbibi kämil çykan,
Tebiplikde ady ýaýrap,
Owazasy belent eken.

Çar tarapdan dalda isläp,
Huzuryna gelermişler.
Onuň husny-jemalyna,
Haýran bolup durarmışlar.

Onuň edýän melhemleri,
Näsaglara ýararlışsyn.
Onuň süýji sözlerine,
Syrkaw pahyr erärmişin.

Ot-çöpleriň diliň bilip,
Olar bilen sözleşipdir.
Ähli janly-jandarlaram,
Mähir bilen gözleşipdir.

Onuň dana akylyna,
Lukman hekim haýranmışsyn.
Özi çarwa tebip gyzyň,
Jomartlygy ýaýranmışsyn.

Parawbibä-Reýhanaga,
Öz ýüzügin peşgeş beren,
Lukman onuň huzurynda,
Iki günläp hezzet gören.

Ir-iýmişler ýygınar eken,
Daş-töwerek ekinzarlyk.
Ýagyşdan soñ degre-daşy,
Bolarmışsyn lälezarlyk.

Parawbibi ýöne gyz däl,
Arşdan berlen halatlyş.

Görer göze görünmeýän,
Perişde deý ganatlymyş.

Doganlary haly-palas,
Garçyn-çuwal dokapdyrlar.
Keramatly Gurhan alyp,
Sürelerni okapdyrlar.

Gyzlar bir gün bakja giden,
Garpyz küýsäp göwünleri.
Parawbibi bir zat syzyp,
Çösläberdi düwünleri.

Seslendiler bary birden:
«Ýagy çözdy gala!» diýsip;
Çar tarapa gaçdy gyzlar,
«Bu bir ýowuz bela!» diýsip...

Dag gerşinden syn etseler,
Galaň içi weýran bolan.
Bu aýylganç ahwalata,
Gyzlaň akly haýran bolan.

«Bize nesip etmedik zat,
Duşmana-da hoş bolmasyn.
Asly nurdan türkmenimiň,
Didesinde ýaş bolmasyn!»

Elindäki garpyzyna,
Diýdi: «Daşa öwrülediň,
Dagda ýatan läheň daşlar,
Duşman sary sowruladyň!».

Ilaty gyrgyna beren,
Ýagy baýlyk toplaýardy.
Mal-mülki, shaý-sepleri,
Ýygyp-düýrüp süpleýärde.

Haly-palas, garçyn-çuwal,

Inerlere ýük uruldy.
Neresseje çagajyklaň,
Gyýyldy, boýny buruldy.

Parawbibä görüp aýal,
Ýesir düşdi duşman elne.
Ana, şol hem şugullady,
Gaýym bolman barmak dilne.

Parawbibi dag başında,
Baýdak bolup pasyrdady.
«Şugulça baş daşy bolsun!»
Diýip, nalyş pyşyrdady

Saňsar daşa öwrülipdi,
Bahylçylyk eden zenan.
Ýaňlanýardy ahy-perýat,
Ilat bary yzan-çuwan...

Birden baksa Parawbibi,
Yzdan kowgy gelýän eken.
Onuň saýlanyp barşyny,
Şugulçydan bilyän eken.

Iki rekat namaz okap,
Parawbibi ara açýar.
Goşun serbazlary bolsa,
Gudrat görüp, yza gaçýar.

Ýetmiş rekat namaz okap,
Gaýa maňlayý diränmişin.
Sarsman duran gara daşlar,
Hamyr bolup eränmişin.

Başam bilen orta barmak,
Halka bolup birleşipdir.
Gaýalara: «Ýaryl!» diýip,
Daş dilinde gürleşipdir.

Gaýa darka-darka ýarlyp,
Ýol beripdir juwan gyza.
Saçbagyndan ýylgyn döräp,
Gögeripdir şonda yzda...

Uly pirleň hatarynda,
Adyň bardyr, Parawbibi!
Dört örümli saçlaryña,
Düşüp gitdi gyraw, Bibi!

Diri öwlüýä, Parawjeke,
Ýatan ýeriň ýagty bolsun!
Saňa zyýarat edenleň,
Alny açyk, bagty bolsun!

2002 ý.

Röwßen TAGANOW. Poemalar